

p/a: Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de informateur, Prof. Dr. R.H.A. (Ronald) Plasterk
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Leiden, 15 januari 2024

Betreft: Oproep van het Kinderrechtencollectief aan de informateur voor de inachtneming van het Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind (VN-Kinderrechtenverdrag)

Geachte heer Plasterk,

Namens het Kinderrechtencollectief, de coalitie van kinderrechtenorganisaties die toeziet op de implementatie en naleving van het VN-Kinderrechtenverdrag in wet, beleid en praktijk, richten wij ons tot u in deze cruciale fase van de kabinetsformatie. Het Kinderrechtencollectief adviseert de regering hoe kinderrechten in Nederland kunnen worden gewaarborgd en waar nog verbeteringen nodig zijn. Ook rapporteert het collectief eens in de vijf jaar aan het Kinderrechtencomité van de Verenigde Naties over hoe het gaat met de rechten van kinderen in Nederland.

We bevinden ons in een unieke situatie waarin de grondwet, de rechtsstaat en internationale verdragen een fundamentele rol spelen in het publieke debat en tijdens het vormen van een nieuw kabinet. Graag vragen we uw aandacht voor een verdrag waar onder geen beding aan mag worden getornd: het VN Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind dat Nederland in 1995 heeft geratificeerd. Dit verdrag is opgesteld omdat kinderen als kwetsbare groep in de samenleving speciale bescherming en zorg nodig hebben. Kinderrechten zijn er voor alle kinderen, ongeacht hun nationaliteit of verblijfsstatus. Sinds de ratificatie is Nederland verplicht zich aan het Kinderrechtenverdrag te houden, wat betekent dat de rechten van *alle* kinderen in Nederland gewaarborgd moeten zijn. De regering is er voor verantwoordelijk dat kinderrechten in de wet en in beleid verankerd zijn en moet er alles aan doen wat in haar macht ligt om deze rechten in de praktijk te waarborgen en beschermen.

Een greep uit het VN-kinderrechtenverdrag

Dit verdrag erkent kinderen als zelfstandige dragers van rechten en stelt hun welzijn en ontwikkeling centraal. Kinderrechten gaan over bestaanszekerheid, onderwijs, gezondheid en de rol van familie en ouders. Ze gaan over vrijheid van geloof en vrijheid van meningsuiting. Ze gaan

KinderrechtenCollectief

ook over het recht op een naam en een nationaliteit. Over een dak boven je hoofd en kunnen spelen. Over kunnen meepraten en gehoord worden. Over bescherming tegen mishandeling, misbruik en uitbuiting. En over bescherming tegen oorlogsgeweld en de specifieke bescherming van bijvoorbeeld kinderen met een handicap en vluchtelingenkinderen.

Implicaties in de huidige tijd

Met het oog op de partijprogramma's van de deelnemende politieke partijen aan de formatieonderhandelingen is het van essentieel belang dat de volgende specifieke kinderrechten erkend worden en blijven. Allereerst is er het recht op bescherming en humanitaire hulp voor alle kinderen, ongeacht hun nationaliteit of status, alsook het recht op gezinshereniging (artikel 22: minderjarige vluchtelingen en artikel 10: gezinshereniging). Dit is vooral relevant voor kinderen zonder Nederlands paspoort, kinderen met een status of kinderen die in afwachting zijn van een verblijfsvergunning. Hun behoeften en rechten moeten vooropstaan bij het formuleren van asiel- en vreemdelingenbeleid. Dat is nu niet het geval. Veel kinderen worden regelmatig overgeplaatst naar andere locaties, gaan niet naar school (artikel 28: recht op onderwijs), krijgen geen toegang tot de juiste (psychische) zorg (artikel 24: gezondheid en gezondheidszorg), ervaren te weinig privacy (artikel 16: recht op privacy) en hun veiligheid wordt niet voldoende geborgd (artikel 3: belang van het kind).

Daarnaast willen we de vrijheid van godsdienst voor kinderen (artikel 14: vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst) benadrukken, wat een fundament vormt voor een respectvolle en inclusieve samenleving waarin de persoonlijke overtuigingen en tradities van elk kind worden geëerbiedigd.

Ten slotte rust op de overheid de onontkoombare plicht om een adequate levensstandaard te garanderen voor alle kinderen, ook vluchtelingenkinderen en andere kinderen in kwetsbare situaties, die zich in Nederland bevinden (artikel 27: adequate levensstandaard). Dit impliceert dat ieder kind in Nederland, onafhankelijk van de sociaaleconomische achtergrond van hun ouders, recht heeft op toegang tot essentiële voorzieningen zoals kwalitatieve huisvesting, voldoende voeding, goede hygiëne en hoogwaardig onderwijs. Deze verantwoordelijkheid strekt zich uit tot de kwalitatieve opvang van vluchtelingenkinderen, waarbij de recente, zorgwekkende situaties in bijvoorbeeld Ter Apel, waarover verschillende inspecties alarm hebben geslagen, een dringende oproep voor actie en verbetering benadrukken. Ook kinderen die opgroeien in onveilige situaties vallen onder deze verantwoordelijkheid. De lange wachtlijsten voor hulp aan deze kinderen maken duidelijk dat actie nodig is.

Een oproep aan de politiek

Onze oproep gaat verder dan het benoemen van onze zorgen ten aanzien van de waarborging van de hierboven genoemde rechten; het is een oproep tot integrale waarborging van álle kinderrechten in de komende regeringsperiode. Graag gaan kinderen en kinderrechtenorganisaties met u in

KinderrechtenCollectief

gesprek over integrale waarborging van alle kinderrechten en het recht op een adequate levensstandaard, recht op gezinshereniging en recht op zorg en bescherming in het bijzonder.

Het Kinderrechtencollectief is niet alleen bezorgd, maar ook volledig toegewijd om u en de betrokken partijen te adviseren en te ondersteunen in dit proces. Wij vertrouwen erop dat u de inhoud van deze brief in overweging neemt en kijken met interesse uit naar de verdere ontwikkelingen in de kabinetsformatie.

Hoogachtend,

Marc Dullaert

Voorzitter van het Kinderrechtencollectief